

BÖLCS DIÁKOK

14. ORSZÁGOS SZINTŰ VETÉLKEDŐ

KÉPZELET ÉS VALÓSÁG

www.bod.comunitas.ro

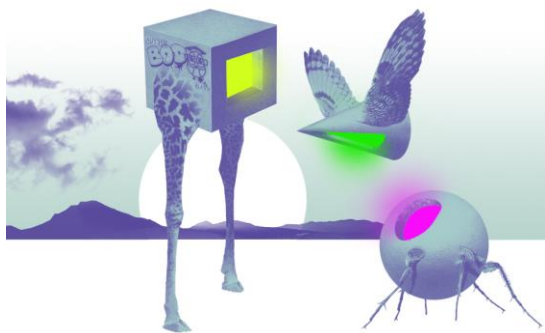

I. FELADATLAP

CSAPAT NEVE: _____	
IRÁNYÍTÓ TANÁR:	
CSAPATTAGOK:	1. _____ 2. _____ 3. _____ 4. _____

BEKÜLDÉSI HATÁRIDŐ:

2023. december 15.

BÖLCS DIÁKOK

14. ORSZÁGOS SZINTŰ VETÉLKEDŐ

KÉPZELET ÉS VALÓSÁG

www.bod.comunitas.ro

FELADATSOR

1. A KAPU TÖRTÉNETE

Egy ilyen kóborlás közben történt, hogy útjuk London egy forgalmas negyedének valami mellékutcájába vitte őket. Az utca keskeny, és mint mondani szokás, nyugalmas volt, de hétköznapi élet folyt ott. Úgy látszott, a lakóinak mind jó sora lehet, de versengve remélik, hogy még jobb is lesz, s a nyereségük fölöslegét cifraságra költik. Úgy, hogy az egész utcán végig hívogató külsővel húzódtak a kirakatok, mint megannyi mosolygós boltosné. Még vasárnap is, mikor az utca eltakarta legtarkább szépségeit, és kicsiny a forgalom, – úgy ragyogott szennyes környezetében, mint erdőben a tűz; és frissen mázolt spalettáival, fényes rézkilincseivel, általános tisztaságával és vidám kedvével azonnal megfogta és gyönyörködtette a járóelő szemét.

Két kapuval túl az egyik sarkon, kelet felé a baloldalon, a házak vonalát megtörte egy udvar bejárata; s éppen ezen a ponton egy sötét háztömb tolta elé ormát az utca fölött. Egyemeletes ház volt; ablak nem látszott rajta, csak egy kapu a földszinten és színehagyott falu vak homlokzat az emeleten; a ház képe régi elhanyagoltság szennyes nyomait mutatta. Kapuja, mely sem csengettyűvel, sem kopogatóval nem volt felszerelve, felpattogzott és mocskos volt. Csavargók húzódtak meg a fülkében, és gyufát gyújtottak a deszkákon; gyerekek játszóhelye volt a lépcső; iskolásfiúk a szegélyen próbálták ki zsebüküket, és emberemlékezet óta senki sem jelent meg; hogy elkergesse ezeket a hivatlan vendégeket, vagy helyrehozza pusztításukat.

2. LANYON DOKTOR ELBESZÉLÉSE

E levél olvastára bizonyosnak tartottam, hogy kollégám megőrült; de addig is, míg ez minden kétséget kizáróan bebizonyosodik, kötelességem úgy cselekedni, ahogy kívánta. Minél kevésbé értem ezt a zűrzavaros írást, annál kevésbé van módom megítélni fontosságát; s egy ilyen módon megfogalmazott kérést súlyos felelősség nélkül nem lehetett félrevetni. Így hát felugrottam az asztaltól, bérkocsiba ültem, és egyenesen Jekyll házához hajtottam. A komornyik várta érkezésemet; ugyanazzal a postával, amellyel én, ő is megkapta ajánlott levélben az utasításokat, és tüstént el is küldött lakatosért és ácsért. A mesteremberek meg is jöttek, mialatt még egymással beszélünk, s együtt indultunk néhai Denman doktor boncolóterme felé, ahonnét (mint ön bizonyára tudja) igen

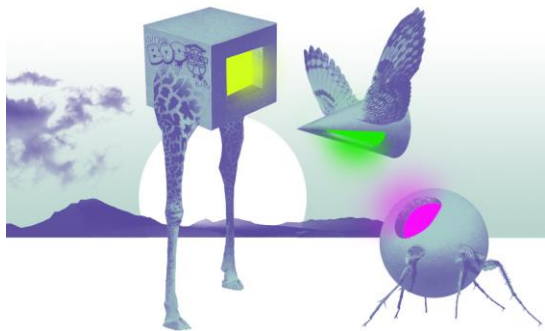

kényelmesen lehet bejutni Jekyll magán-dolgozószobájába. Az ajtó nagyon erős volt, a zár kitűnő; az ács bevallotta, hogy sok gondot okozna, és nagy rongálásra lenne szükség, ha erőszakkal kellene betörni; a lakatos meg közel járt a kétségbeeséshez. De ez az utóbbi ügyes fickó volt, és két órai munka után kinyílt az ajtó. Az E-betűs szekrény nem volt bezárva; kihúztam a fiókot, megtömködtem szalmával, vászonba burkoltam, és hazavittem a Cavendish Square-re.

Itt aztán vizsgálgatni kezdtem a tartalmát. A porok elég csinosan voltak csomagolva, de nem gyógyáru-nagykereskedések gondosságával; nyilvánvaló volt, hogy Jekyll saját készítménye valamennyi, s mikor egy tasakot felbontottam, egyszerű, kristályos fehér sónak látszó keveréket találtam benne. Az üvegcse, amelyre ezután irányult a figyelmem, körülbelül félig volt tele holmi vérvörös folyadékkal, mely erősen izgatta a szaglóérzékeket, és úgy tetszett nekem, hogy foszfort és illanó étert tartalmaz. Többi alkotóelemét találgatni sem tudtam. A füzet közönséges jegyzőkönyvecske volt, és alig tartalmazott jó néhány dátumnál egyebet. E dátumok sora több évvel ezelőtt kezdődött, de megfigyeltem, hogy a följegyzések körülbelül egy éve hirtelen megszűntek. Itt-ott kurta megjegyzés fűződött a dátumhoz, rendszeren nem több ez egy szónál: „kettős”; e szó talán hatszor fordult elő több száz följegyzés között, egyszer pedig, még a lista elején, felkiáltó jelektől követve: „teljes kudarc!” Mindez, akárhogy sarkallta is kíváncsiságomat, kevés határozottat mondott. Itt van egy üvegcse, valami folyadékkal, egy papír valami porral, és följegyzések egy kísérletsorozatról, amely – mint Jekyll doktor sok más kutatása – semmi gyakorlati célra nem vezetett. Hogy e tárgyak házamba kerültek – vajon hogyan érintheti ez akár becsületét, akár épségét, akár életét az én hóbortos kollégámnak? Ha a küldönce eljöhét egyik helyre, miért nem mehet a másikra? És még feltéve, hogy van is valami akadály, miért kell az én házamban titkon fogadni azt az urat? Minél tovább gondolkoztam, annál inkább meggyőződtem arról, hogy elmezavarrral van dolgom; aludni küldtem ugyan a cselédeimet, de biztonság kedvéért megtöltöttem egy régi revolvert.

(R. L. Stevenson: Doktor Jekyll és Mr. Hyde különös esete)

Forrás: https://kupdf.net/download/stevenson-robert-louisdr-jekyll-es-mr-hyde-klns-esetepdf_5ddba623e2b6f5c463fbc2c7_pdf

BÖLCS DIÁKOK

14. ORSZÁGOS SZINTŰ VETÉLKEDŐ

KÉPZELET ÉS VALÓSÁG

www.bod.comunitas.ro

1. R. L. Stevenson regényében az emberben található jó és rossz közötti örök harcot kelti életre fizikai formában. Szerintetek milyen arányban van jelen a jó és a rossz az emberi természetben, és mi befolyásolja ezt az arányt, illetve létezik-e „vegytiszta” ember, aki teljesen jó vagy teljesen rossz? Fejtsétek ki a véleményeteket egy ~ 100 szavas eszmefuttatásban. **6 pont**

2. **Részletkérdés!**

10 pont

1. Melyik volt Utterson ügyvéd és Richard Enfield közös sétanapja?
2. Dr. Jekyll végrendelete értelmében mennyi időre való eltűnése vagy megmagyarázhatatlan távolmaradása után száll minden java Edward Hyde-ra?
3. Mit NEM ígér meg Utterson Jekyllnek Hyde-dal kapcsolatosan a doktor halála esetén?
4. Ki volt a Carew-féle gyilkosság tanúja?
5. Mi volt Jekyll doktor laboratóriumának eredeti rendeltetése?
6. Mikor vacsorázott utoljára együtt Utterson ügyvéd, Jekyll doktor és Lanyon doktor?
7. Mi volt dr. Jekyll házának hátsó kapuja?
8. Ki volt magasabb: Jekyll doktor vagy Edward Hyde?
9. Mi volt a tartalma a fióknak, melyet Lanyon doktornak haza kellett vinnie?
10. Hogyan írt Jekyll doktor Edward Hyde nevében?

3. a. Nevezzétek meg a történet elbeszélőjét! Keressétek ki a regényből a foglalkozását, valamint a város és az utca nevét, ahol lakik! **2 pont**

b. Induljatok el az utcából, ahol az elbeszélő lakik, és kerékpározzatok el ahhoz a legközelebbi katedrálishoz, melynek neve kapcsolódik a kolozsvári Farkas utcában található református templom előtt álló szoborhoz. Mi a neve a katedrálisnak, és a google.maps alapján hány perc alatt tehetitek meg ezt a távolságot? **3 pont**

4. **Posta**

a. Kik a filatelisták? **1 pont**

- b. Milyen évben és a világon hol adták ki az első bélyeget? Mi volt a neve és kit/mit ábrázolt? **2 pont**
- c. Mikortól számítjuk az önálló magyar postabélyegek gyártását? **1 pont**
5. Készítsetek (mini) bélyeggyűjteményt, mely tartalmazzon 10 db. különböző tematikájú bélyeget, legalább 5 különböző országból. Katalogizáljátok őket minimum 3 szempont szerint. A gyűjteményről és a katalogizálásról készült képeket (kettőt) töltsétek fel a feladathoz. **10 pont**

6. **Kapuk**

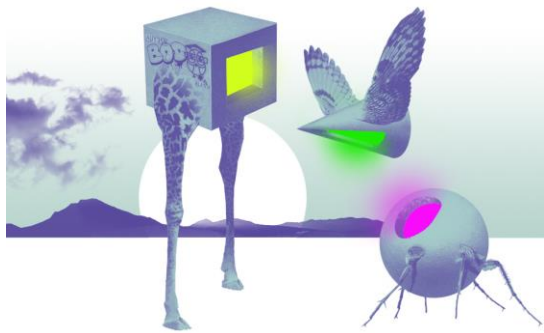
Társítsátok az első oszlopban található országok nevét a második oszlopban található székelykapukra vonatkozó információkkal!

1. Románia	a. Az avatási ünnepségen elszavalták Kányádi Sándor Fától fáig című versét.
2. Ausztria	b. Méltó módon díszítik a síremlék felé vezető utat.
3. Törökország	c. Egy Berzsenyi Dánieltől származó idézet is található rajta.
4. Ausztrália	d. Három magyar mesterember munkája nyomán újjult meg.
5. Kanada	e. A városi tó partján áll, és egy Tamási Áron idézet díszíti.

10 pont

7. a. Ki a zajtalan és robbanásmentes biztonsági gyufa szabadalmaztatója? **1 pont**
- b. Melyik volt a legveszélyesebb alkotóeleme ennek a gyufának? Nevezzétek meg két olyan tulajdonságát ama bizonyos kémiai elemnek, amely a veszélyességét igazolja. **2 pont**
- c. Milyen kémiai elemet helyettesített a szabadalmaztató ahhoz, hogy robbanásmentes legyen a gyufa? **1 pont**
- d. A gyufa *gyújtófácska* néven terjedt el a 19. század első felében, mely tükörfordítás eredménye. Melyik nyelvből fordították, és melyik az a szó? **2 pont**

8. Készítsetek gyufából egy világhírű építményt (épület, híd, torony stb.), és mutassátok be csapatotok munkáját egy maximum 3 perces Youtube kisfilmben, amelynek a link-jét töltsétek fel a feladat megoldásához. **10 pont**
9. Fejtsétek meg az alábbi képrejtvényeket, amelyek a regényben előforduló egyes szakmákat rejtik.

BÖLCS DIÁKOK

14. ORSZÁGOS SZINTŰ VETÉLKEDŐ

KÉPZELET ÉS VALÓSÁG

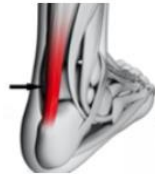
www.bod.comunitas.ro

Cu

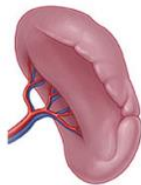
ő

~~h~~

~~h~~

ít

ó

4 pont

10. "...és frissen mázolt spalettáival, fényes rézkilincseivel, általános tisztaságával és vidám kedvével azonnal megfogta és gyönyörködtette a járókelő szemét."

a. Milyen fát használnak a legjobb minőségű spalettához?

1 pont

b. Mi a spaletta funkciója télen, és mi nyáron?

2 pont

c. Nevezetek meg két szervet, amelyek a legnagyobb mennyiségben tartalmazzák a réz?

2 pont

d. Nevezetek meg két veleszületett betegséget, amelyeknek oka a rézanyagcsere zavara?

2 pont

11. Honnan ered az éter szó, és mi volt a jelentése?

2 pont

12. Egy ív egynégyzetméteres papírlap tömege 70 g. A keddi órarendetek: torna, magyar, román, fizika, kémia és német. Körülbelül hány kilogrammot cipeltek összesen kedden reggel, ha 60 lapos A4-es füzetek vannak, illetve 80 lapos A4-es méretű könyvek? Írjátok le a megoldáshoz vezető számítások minden lépését!

5 pont

13. Válaszoljatok az alábbi kérdésekre a jelenlegi romániai fegyverbeszerzési és -tartási törvények alapján.

a. Milyen célból lehet fegyvert beszerezni?

1 pont

BÖLCS DIÁKOK

14. ORSZÁGOS SZINTŰ VETÉLKEDŐ

KÉPZELET ÉS VALÓSÁG

www.bod.comunitas.ro

- b. Milyen kérvényt kell benyújtani az első fegyver beszerzése előtt? (román megnevezés) **1 pont**
- c. Hova kell benyújtani a kérvényt? **1 pont**
- d. Mennyibe kerül az engedély kiváltása? **1 pont**
- e. Miket kell csatolni a kérvényhez? **1 pont**

14. Egy kis geológia

- a. Mi lehet a kristályos fehér sónak látszó keverék? Legalább 3 tippet kérünk! **3 pont**
- b. Állítsatok elő fehér, sónak látszó port bármilyen kristályos, színtelen vagy áttetsző, vízben oldódó köznapi ásványból vagy kristályos anyagból. Vizsgáljátok meg, hogy az állatok használt ásvány vagy kristályos vegyület por formájában vagy nagyobb kristályos formában oldódik-e könnyebben ugyanolyan hőmérsékletű csapvízben. Melyik formában és miért? **3 pont**

Adni jó! - Bónuszpont (10 pont)

Készítetek virtuális adventi kalendáriumot december első 10 napjára, melynek képzeletbeli zsebeibe egy-egy valóságos jócselekedet kerüljön. A jócselekedeteiteket fényképekkel dokumentáljátok, majd az összegyűlt fényképekből készítetek egy max. 1,5 perces Youtube videót, külön jelölve a napokat benne. A videó link-jét töltsétek fel a Bónuszpont feladathoz.

A feladatok megoldásait minden csapat saját adatlapjára kell feltöltsse a <http://bod.comunitas.ro> címre. Amennyiben a rendszer ezt valamilyen okból kifolyólag nem engedélyezné, kérjük emailben jelezni a bolcsdiak@comunitas.ro címen.

A FELADATLAP BEKÜLDÉSÉÉRT HIVATALBÓL JÁR 10 PONT.